

פרשיות נעלמות

שטרם פורסמו

עיבה וכתב גשעיהן לביא

ניתיק

ספריית תרמיל

סדר הפרשיות

הזקיף שלא הוחלף

אי האמנים

הסרן המיסתורי

תאדי בצכנהיימר — הפרא הקומץ

הצלף מגובעה 212

ביים בדרך המחזרת

פרשיה נעלמת מימי התעפלה

מאת אריה אליאב

7

17

38

51

62

75

ולא רק עלי עשה חברה זו רושם טוב, אלא גם על יעקב-שגם קבוצה העליה שלו היתה ברובה מודרכת - כ-15 איש - מאנשים שלא התכוונו להגשמה חלוצית ולכן לא כלב קשה עזבנו אותם והצטרפנו מאוחר יותר בקפריסין - ל"לוחמי המחתרת" (בנובמבר 1946).

אך אל נקדים מאוחר למוקדם - אניה המפעילים שלנו "כתריאל יפה" - ששה כים התיכון כשבועיים עד שנלכדה ע"י משחתות הצי הבריטי. לפי הוראה מהארץ גילינו התנגדות פאסיבית. הועברנו לאנייה "אמפיר הייגוד" שלעומת "קליפת-האגוזים" שלנו עשה רושם של אנייה-ענק, אך האנגלים עוד לא ידעו איזו "הפתעה" אנו מכינים לה. קיבלנו הוראה לפוצץ את מנוע האניה כדי למנוע את גירושנו לקפריסין. חברינו, ובחובט יעקב, העבירו את חלקי הפצצה. המבצע הצליח והפיצוץ עיכב ל-9 ימים את הגירוש. מסיפון האניה ראינו את עיר-הכרמל אך - בסוף - תוקן המנוע וגורשנו. היינו המפעילים הראשונים שהבריטים החליטו לגרשם, אך כשהגענו למחנות-הקיץ בקפריסין היו שם כבר מפעילי האניה שיצאה מקראתה.

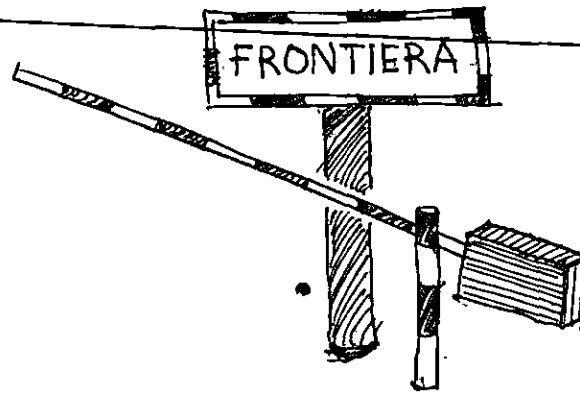
במחנות הגירוש שהינו שלושה וחצי חדשים, וכאטור שם הצטרפנו גם (בנובמבר 1946) לחברה.

אך תלאות העליה לא נגמרו בזה, כי גם אחרי שהגענו ארצה, כלאו אותנו בעתלית למשך חודש ואחר כך לחודש נוסף בקריה-שמואל בחנאי מחנה מעצר.

נחמה אחת היתה לנו שם, ששמרו עלינו נוטרים יהודים.

לבגן-שמואל - מקום ריכוז הגרעין השני של קבוצנו הגענו רק בפברואר 1947.

חיה אורן

עם הריכוז השומרי

"התקווה"

מיכליה פחם לשעבר עם צוות סלחים יהודי טהור (בחורים מארה"ב וביניהם חברי השומר הצעיר) - קיבלו את פני 1400 מפעילי "התקווה". האניה היתה קטנה והצפיפות בה היתה רבה, ורק כלילות היינו עולים על הסיפון.

עלינו מאיטליה בהחלפת מרץ 1947. 120 שומרים - ריכוז תנועתי גדול שהייתי אחראי לו, היה מורכב משתי קבוצי עליה עיק-ריים: קבוץ ע"ש יוסף קפלן (היום במגידו) וקיבוץ ע"ש שמואל בדסלאו (גזית). לשני קיבוצים אלה הצטרפו פעילי הנועה בודדים. הריכוז השומרי היה מאורגן היטב ומשקלו בין מפעילי האניה היה רב. למרות התנאים הקשים ערכנו ערבי-תנועה במשך הסע.

בהתקרב "התקווה" לחופי-הארץ אורגנו בהורכת מפקד-האניה, איש הפל"מח, והצוות, קבוצות התנגדות שריכוזן את כל "המשל-טלים" הניתנים לזריקה (כגון קופסות שימורים, בקבוקים) והיכולים לשמש כבלז-הגנה (מקלות, חבלים), ומלחי האניה התקינו מכונה להתזת סילוני-מים. חילקנו את האנשים לשלוש קבוצות עם אחראי בראש הריכוז...

... למה שאי-אפשר היה, בדרך כלל למנוע: הכריסים גילגול והתנו וללאחר שעות מספר התקרבו אלינו שלוש משחתות.

"מי אחסן" (שאלו ברמקול)

- "פליטי מחנות ריכוז" (עגיגו)

הם: "אנו סוכנים לאפשר לכם להפליג לכל ארץ שבחחום הארץ-החדשה"

אנו: "לא רוצים!"

ברגע שנכנסה "התקווה" לתחום המים הטריטוריאליים של ארץ ישראל, התקרבו המשחתות וחסמו את דרך ההתקרבות.

כמבצע צבאי מוכנן זרקו חבלים על האוניה שלנו כדי לקרר את האוניה המלחמה. פעמים מספר הצלחנו להרוץ את החבל או לחתוך המשחתות "נגחו" בנו כמה נגיחות וברגע מטויים התקרבו עד כדי אפשרות לקפוץ לסיפון שלנו. התפתח קרב של כ-3/4 שעה עם חבלי הקומאנדו. אנו זרקנו קופסות, התזנו מים, והם תקפונו בכמות גדולה של פצצות גז מדמיע... ולבסוף הצליחו להשתלט על

אונייתנו. הצוות והאחראים התערבבו בין העוליס. הבריטים קשרו אותנו למשחתות וגררונו לחיפה.

בהגיענו לנמל חיכה לנו המנן רב של תושבי חיפה היהודים-דתיים, שמענו את צלילי התקווה. כמה מהאחראים קפצו לים וניסו להימלט בשחיה אל החוף. אך האנגלים שוטטו בסירות-סיור סביב אנייתנו ופרט ל-3-4 שהצליחו להגיע לחוף, תפסו את כולם.

הריכוז השומרי החליט להתנגד החנגדות פאסיבית לגירוש ולהישאר בין האחרונים על "התקווה". כשהגיעו אלינו, נשכנו והם נאלצו לסחוב אותנו - אחד אחד לאנית-הגירוש. באניית הגירוש אירגנו שביחת-דעב, עד אשר איש הפל"מח הורה לנו להפסיק. כך "הגענו" למחנות קפריסין והצטרפנו ליחד קבוצי-העליה של החנועה.

צבי בארי

